

Uwagi zgłoszone w ramach uzgodnień do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne

LP.	PODMIOT ZGŁASZAJĄCY UWAGI	UWAGA	STANOWISKO MIIR
1.	Minister Finansów	<p>1. Art. 7 ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych - zmiana przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (ustawy CIT) powinna objąć również wykreślenie z tej ustawy przepisów art. 15c ust. 16 pkt 8 i 9, jako odwołujących się do przepisów wykreślanych ustawą zmieniającą. Przepisy art. 15 ust. 1f pkt 2 oraz art. 15 ust. 1g pkt 2 ustawy CIT w związku z faktem, iż przepisy ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych nie przewidują takich opłat, proponuje się wykreślić (chyba, że takie opłaty wynikają z innych ustaw). Podobnie w przypadku art. 22 ust. 1c pkt 2 ustawy PIT. Proponuje się również uchylene pkt 30 w art. 17 w ust. 1 ustawy CIT w związku z uchyceniem rozdziału 19 w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (art. 10 pkt 74 projektu), który to rozdział dotyczył utworzenia i działania Funduszu Gwarancyjnego.</p> <p>Proponowane brzmienie art. 7: „Art. 7. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865 i 1018) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 15: a) uchyla się ust. 1e, b) ust. 1f otrzymuje brzmienie: „1f. W pracowniczych towarzystwach emerytalnych kosztem uzyskania przychodów w roku podatkowym są koszty ustalone zgodnie z ust. 1, a także wydatki poniesione na pokrycie kosztów działalności pracowniczego funduszu emerytalnego.”, c) ust. 1g otrzymuje brzmienie: „1g. U pracodawców będących akcjonariuszami pracowniczego towarzystwa emerytalnego kosztem uzyskania przychodów w roku podatkowym są koszty ustalone zgodnie z ust. 1, a także wydatki poniesione na pokrycie kosztów działalności pracowniczego towarzystwa emerytalnego.”; 2) w art. 15c w ust. 16 uchyla się pkt 8 i 9; 3) w art. 17 w ust. 1 uchyla się pkt 30.”</p> <p>Proponowane uzupełnienie art. 6 projektu dokonującego nowelizacji ustawy PIT poprzez nadanie nowego brzmienia pkt 3 i nadanie dotychczasowej treści oznaczenia pkt 4: „3) w art. 22 ust. 1c otrzymuje brzmienie:</p>	Uwagi zostały uwzględnione bądź wyjaśnione.

	<p>„1c. U pracodawców będących akcjonariuszami pracowniczych towarzystw emerytalnych kosztami uzyskania przychodu są także wydatki na pokrycie kosztów działalności pracowniczych towarzystw emerytalnych.”;</p> <p>W związku z powyższymi propozycjami uzasadnienie wymaga uzupełnienia, także o informację o zmianie brzmienia pkt 59b w art. 21 ust. 1 ustawy PIT (art. 6 pkt 2 lit. c projektu).</p> <p>2. Art. 11 ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pkt 10 – nowa definicja subkonta budzi wątpliwości w zakresie tego co dzieje się ze środkami na subkoncie osób, które były członkami OFE, a po wejściu zmian wybiorą ZUS; - pkt 13 - w art. 50 w ust. 17 proponujemy dodać pkt 5 w brzmieniu: „5) o których mowa w art. 33 ust. 1” <p>Uzasadnienie proponowanej zmiany:</p> <p>Pozyskanie danych o kontach emerytalnych i połączenie z danymi podatkowymi umożliwi analizę wpływu zmian systemu emerytalnego na finanse publiczne oraz ocenę skutków redystrybucyjnych systemu emerytalnego w cyklu życia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pkt 16 - w treści art. 59 ust. 3 wyraz „finansowych” należy zamienić na „finansowanych”; wymaga też rozważenia wprowadzenie przepisu upoważniającego organ dysponujący środkami FRD (ZUS) w porozumieniu z organem zarządzającym FRD (towarzystwo funduszy inwestycyjnych) do uruchamiania środków FRD w przypadku, gdy ustawa budżetowa na dany rok ujmuje w przychodach FUS środki na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego wynikającego z przyczyn demograficznych; - pkt 18 - projektowany art. 65 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadzający katalog form lokowania wolnych środków FRD, niezasadnie stawia na pierwszym miejscu depozyty w bankach lub instytucjach kredytowych i określa możliwość lokowania środków FRD we wskazane depozyty aż do wysokości 100% aktywów. Wydaje się, że takie podejście projektodawcy nie jest w pełni kompatybilne z art. 63 ust. 1 projektu, który stanowi, że FRD lokuje swoje środki w celu osiągnięcia wzrostu wartości aktywów w długim okresie, przy zachowaniu bezpieczeństwa zarządzanych środków. Obecnie dopuszcza się lokowanie środków FRD w depozyty bankowe do 40% wartości środków FRD; przy czym banki, w których mogą być dokonywane depozyty bankowe, muszą posiadać fundusze własne w wysokości nie mniejszej niż 100 milionów euro, a łączna suma lokat w depozyty bankowe i w bankowe papiery wartościowe jednego banku nie może przekroczyć 10% wartości środków FRD. Brak też jest w uzasadnieniu do projektu ustawy wskazania przyczyn zmiany takiego podejścia; - pkt 21 – w projekcie brak jest zmiany art. 74 ust. 3 pkt 5 ustawy, w którym zobowiązano Zarząd ZUS do sporządzania rocznych sprawozdań FRD i przedkładania ich - po zaopiniowaniu przez biegłego rewidenta - ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego – w świetle projektowanych 	
--	--	--

zmian środkami FRD ma zarządzać i plany oraz sprawozdania FRD ma sporządzać towarzystwo funduszy inwestycyjnych (pkt 17 i 18 w art. 11 projektu ustawy).

3. Należy wykreślić **art. 15** projektu.

4. Art. 25 ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym:

Należy zauważyć, że o ile wszystkie DFE i OFE, po wykreśleniu z ustawy o biegłych rewidentach art. 2 pkt 9 lit. e (ich usunięciu z definicji JZP) automatycznie pozostają jednak w definicji JZP (jako specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. f ustawy o biegłych rewidentach) to w przypadku TFI, które powstaną z przekształcenia PTE, nie ma takiej gwarancji, gdyż do katalogu JZP zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 9 lit. g ustawy o biegłych rewidentach zalicza się tylko takie TFI, które spełniają wymogi określone w tym przepisie (posiadają odpowiednią wartość zarządzanych aktywów oraz liczbę otwartych rejestrów członków funduszy zarządzanych przez TFI). Dlatego też należałoby w art. 2 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach uwzględnić powyższe i doprecyzować, że do katalogu JZP należy włączyć również te TFI, które powstały z przekształcenia PTE.

5. Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 49: Brak jest wskazania dnia, wg którego wycenia się jednostki rozrachunkowe, z których tworzy się rezerwę (15%).

Art. 52: Proponuje się rozważenie, czy odwołanie w ust. 1 do art. 22 ust. 1 nie powinno zostać rozszerzone o pkt 13.

Art. 61: Wątpliwości MF dotyczą luki czasowej powstałej między datą wprowadzenia zmian w przepisach ustaw sektorowych, o których mowa w art. 1-32 (1 listopada 2019 r.) a datą faktycznego „przekształcenia” środków z OFE na środki z IKE (21 lutego 2020 r.). Skutkiem takiego rozwiązania będzie m.in. brak podstawy prawnej funkcjonowania, nadzoru, jak również brak szczególnych regulacji wynikających z przepisów podatkowych PIT, CIT oraz podatku od spadków i darowizn w stosunku do działających w okresie 1 listopada 2019 r. - 21 lutego 2020 r. OFE, DFE i PTE, czy też usunięcie z katalogu jednostek zainteresowania publicznego podmiotów, które do dnia ich przekształcenia wciąż istnieją i funkcjonują. Dlatego też proponuje się w tym zakresie rozważenie wejścia w życie ustawy z dniem 21 lutego 2020 r., z zastrzeżeniem przepisów niezbędnych do przeprowadzenia procesu przekształcenia OFE. Dodatkowo nie jest do końca sprecyzowane, w związku ze zmianami, które projekt ustawy wprowadza do ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, jakie powinny obowiązywać zasady sporządzania sprawozdań finansowych PTE (jak również OFE i DFE) sporządzonych za rok obrotowy 2019, jak też realizacji obowiązku ich badania przez biegłego rewidenta (na podstawie art. 64 ustawy o rachunkowości lub przepisów wykonawczych określających zasady rachunkowości i badania sprawozdań finansowych funduszy emerytalnych lub funduszy inwestycyjnych), tj. projekt nie

	<p>rozstrzyga czy w świetle wymogu ich przekształcenia z dniem 21 lutego 2020 r. w odpowiednie podmioty (i zmianą podstawy prawnej prowadzenia przez nie działalności) należy je uznać za jednostki kontynuujące działalność czy też odrębnie uregulować ten obszar w projekcie ustawy oraz czy sporządzenie sprawozdania finansowego za rok 2019 i ich badanie powinno odbywać się zgodnie z przepisami obowiązującymi fundusze emerytalne czy też fundusze inwestycyjne (por. art. 52 ust. 2 projektu). Należy nadmienić, że zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy o rachunkowości zmiana formy prawnej jednostki nie stanowi przeszkody do uznania, że działalność będzie kontynuowana.</p> <p>6. Ocena Skutków Regulacji:</p> <p>Pkt 6 - zgodnie z informacją zawartą w pkt 6 OSR „Wpływ na sektor finansów publicznych” projektowane rozwiązania będą miały wpływ na zmniejszenie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w latach 2026-2030. Zgodnie z art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2007 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 869) projekt ustawy skutkujący zmianą poziomu dochodów jednostek samorządu terytorialnego wymaga określenia wysokości skutków tych zmian, wskazania źródeł ich sfinansowania oraz zaopiniowania przez KWRiST. Mając powyższe na uwadze, proponuje się uzupełnienie OSR o następującą treść: „Dochody jednostek samorządu terytorialnego w ostatnich latach znacząco wzrosły w wyniku podjętych działań mających na celu odbudowę strumienia dochodów podatkowych i uszczelnienie systemu podatkowego. Wzrost całkowitych wpływów z podatku PIT w 2018 r. (w porównaniu do 2017 r.) wyniósł prawie 14%, a z podatku CIT ponad 16%, mimo wprowadzenia obniżonej do 15% stawki CIT dla małych podatników. W 2018 r. wpływy z podatku PIT wyniosły 110,8 mld zł i były wyższe o 33% (o 28 mld zł) od wpływów w 2015 r., a wpływy z podatku CIT wyniosły 44,3 mld zł i były wyższe o 35% (o 11 mld zł) od wpływów w 2015 r.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż j.s.t. mają udziały we wpływach z tytułu podatku PIT (w 2019 r. – 49,93%) i CIT (22,86%), obserwowany w ostatnim okresie wzrost wpływów z tych podatków pozytywnie przekładał się na dochody tych jednostek. W 2018 r. dochody j.s.t. z tytułu udziału we wpływach z podatku PIT wzrosły o 33,6% w stosunku do roku 2015, a w przypadku udziału we wpływach z podatku CIT wzrosły o 37%, łącznie o ponad 15 mld zł. Jednocześnie w Aktualizacji Programu Konwergencji 2019 przedstawione zostały kolejne działania, nakierowane na zwiększenie dochodów z podatków, w których jst mają znaczący udział. Prowadzone przez resort działania w sposób trwały wpłyną na zwiększenie dochodów, w tym dochodów j.s.t., z tytułu podatków dochodowych. W porównaniu z rezultatami wprowadzonych działań uszczelniających system podatkowy oraz nowych, planowanych w APK 2019, wpływ proponowanej ustawy na poziom dochodów JST (przewidywane zmniejszenie dochodów jst z tytułu PIT w latach 2026-29 r. wyniesie około 100 mln zł rocznie) będzie marginalny.”</p> <p>- w celu zapewnienia porównywalności wypadkowej kwoty dochodów zaprezentowanej w części 6. OSR</p>	
--	---	--

do projektu ustawy oraz skutku działania „Przebudowa modelu funkcjonowania OFE” zawartego w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2019-2022 proponujemy uzupełnić punkty:

- zaprzestania odprowadzania składek do OFE - od dnia 1 stycznia 2020 r. składki te będą przekazywane do FUS i ewidencjonowane na subkoncie o wyrażenie w nawiasie: (dochód w wysokości 3 469 mln zł w 2020 r.),
- wpłaty w dwóch równych ratach w latach 2020-21 tzw. opłaty przekształceniowej w wysokości 15% aktywów przenoszonych z OFE do IKE subkoncie o wyrażenie w nawiasie: (dochody w wysokości 9.650 mln zł w 2020 r. oraz 9.650 mln zł w 2021 r.).
- po przeanalizowaniu zaproponowanych zmian przesyłamy korektę tablicy 6 dotyczącej wpływu zmian na sektor finansów publicznych. Korekta wynika z przyjętych odmiennych rozwiązań w zakresie kosztów zarządzania środkami FRD przez PFR (przyjęte 0,15% aktywów, w obecnym projekcie 0,05% aktywów) oraz klasyfikacji przytków z aktywów przekazanych z OFE do FRD (pożytki stanowiły dochód FUS, obecny projekt przewiduje, że FRD zasilany będzie przychodami z lokowania środków i będą one reinwestowane).

(ceny nominalne)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mld zł]											
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	łącznie
(2020-2030)													
Dochody ogółem	6,0	8,6	8,5	-1,2	-1,4	-1,6	-2,0	-2,5	-3,2	-4,1	-5,0	-	-
budżet państwa	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5	-
pozostałe jednostki w tym:	4,8	8,6	8,6	-1,2	-1,4	-1,6	-1,9	-2,4	-3,1	-3,9	-3,9	-	-
FUS	6,6	6,5	-3,3	-3,5	-3,8	-4,2	-4,8	-5,6	-6,5	-7,4	-8,4	-34,4	-
FRD	2,0	2,1	2,2	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9	26,6	-
NFZ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-1,0	-
Wydatki ogółem	2,5	0,0	0,0	-0,1	-0,3	-0,5	-0,7	-1,0	-1,3	-1,6	-2,0	-	-
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
pozostałe jednostki w tym:	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,3	-0,5	-0,7	-1,0	-1,3	-1,6	-1,6	-	-

		2,0	-2,5	-10,1											
		FUS	0,0	-0,1	-0,2	-0,3	-0,5	-0,8	-1,0	-1,3	-1,7	-2,1	-2,6	-10,6	
		FRD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,5	
		Saldo ogółem	8,6	8,6	-1,0	-1,1	-1,1	-1,2	-1,5	-1,9	-2,4	-3,0	-3,5		
			0,3												
		budżet państwa		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-
			0,1	-0,5											
		JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5	
		pozostałe jednostki w tym:		8,6	8,6	-1,0	-1,1	-1,1	-1,2	-1,4	-1,4	-1,8	-2,3	-	
			2,8	-3,2	1,4										
		FUS	6,6	6,5	-3,2	-3,2	-3,2	-3,4	-3,7	-4,2	-4,8	-5,3	-5,8	-23,8	
		NFZ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-1,0	
		FRD	2,0	2,1	2,2	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,7	2,8	2,9	26,1	
		Ponadto należy wskazać, że oceny poprawności szacunków finansowych dotyczących wpływu proponowanych zamian na FUS może dokonać jedynie ZUS. Po czym będą musiały zostać dokonane kolejne przeliczenia do pkt 6 OSR.													
2.	Minister Spraw Zagranicznych	<p>Artykuł 15 projektu ustawy zakłada zmianę <i>ustawy o podatku od towarów i usług</i>. Zmiana przewiduje wprowadzenie w art. 43 ust. 1 pkt 42 <i>ustawy o podatku od towarów i usług</i> zwolnienia usług przechowywania i zarządzania aktywami Funduszu Rezerwy Demograficznej. Należy zauważyć, że <i>dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej</i> ustanawia zasadę ogólną, zgodnie z którą opodatkowaniu podatkiem VAT podlega każde odpłatne świadczenie usług oraz każda odpłatna dostawa towarów przez podatnika na terytorium państwa członkowskiego. Zasada ta ulega ograniczeniu jedynie na podstawie przepisów dyrektywy 2006/112/WE statuujących zamknięty katalog zwolnień. To z kolei oznacza, że państwa członkowskie nie mają swobody w zakresie decydowania, dostawom jakich towarów i świadczeniu jakich usług przyznać zwolnienie z opodatkowania podatkiem VAT. W konsekwencji, państwo członkowskie nie może, w zgodzie z prawem Unii Europejskiej, zdecydować o zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT określonych, wybranych przez siebie, dostaw towarów i świadczenia usług, które nie zostały ujęte w katalogu zwolnień w dyrektywie 2006/112/WE. Margines swobody pozostawiony państwom członkowskim dotyczy wyłącznie fakultatywnych zwolnień, które na gruncie dyrektywy 2006/112/WE państwa członkowskie mogą wprowadzić do krajowego porządku prawnego. Mając na uwadze, że katalog zwolnień przewidziany w dyrektywie 2006/112/WE nie odnosi się do</p>												Uwaga uwzględniona.	

		usług, o których mowa w projektowanym art. 43 ust. 1 pkt 42 ustawy o podatku od towarów i usług, należy uznać, że ich zwolnienie z podatku VAT jest niezgodne z prawem Unii Europejskiej.	
3.	Rządowe Centrum Legislacji	<p>1. Art. 11 ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych</p> <p>Wątpliwości budzi projektowany art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z tym przepisem część składki na ubezpieczenie emerytalne ubezpieczonego będącego oszczędzającym na indywidualnym koncie emerytalnym (IKE) wynosząca 7,3% podstawy wymiaru składki jest ewidencjonowana przez ZUS na subkoncie, o którym mowa w art. 40a. Proponowane rozwiązanie zakłada, że ewidencjonowanie na subkoncie w ZUS części środków przekazywanych w ramach obowiązkowej składki na ubezpieczenie emerytalne będzie uzależnione od - formalnie dobrowolnego - oszczędzania na IKE. Obecne brzmienie art. 22 ust. 3 ustawy systemowej przewiduje natomiast, że subkonto posiadają wszyscy ubezpieczeni. W kontekście projektowanych zmian warto mieć na uwadze, że subkonto charakteryzuje się pewnymi odmiennosiami w stosunku do konta ubezpieczonego, m.in. środki zewidencjonowane na subkoncie podlegają dziedziczeniu, czy podziałowi albo wypłacie w razie śmierci, rozvodu, czy unieważnienia małżeństwa osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto. Projektowany art. 22 ust. 3 ustawy systemowej prowadzi więc do zróżnicowania sytuacji prawnej podmiotów z uwagi na kryterium „oszczędzania na IKE”. Takie rozwiązanie budzi wątpliwości co do zgodności z zasadą równości wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. Należy stwierdzić, że zaproponowane w art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych kryterium nie ma związku z publicznoprawnym obowiązkiem opłacania składki na ubezpieczenie emerytalne, trudno natomiast wskazać inny - relewantny z perspektywy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - cel projektowanego różnicowania. Ponadto kryterium to wydaje się nie mieć konstytucyjnego umocowania. Wręcz przeciwnie, w konsekwencji projektowanego art. 22 ust. 3 ww. ustawy ograniczone zostaje m.in. prawo do dziedziczenia wyrażone w art. 21 ust. 1 Konstytucji RP. Ponadto należy zauważyć, że projektowany art. 22 ust. 3 faworyzuje dwie kategorie podmiotów. Po pierwsze, uprzywilejowuje osoby, które w 2014 r. pozostały w OFE i jednocześnie, na mocy przepisów projektowanej ustawy, zostaną objęte „automatycznym” przeniesieniem środków zgromadzonych w OFE na IKE. Zatem osoby, które nie pozostały w OFE w 2014 r. traktowane są w sposób dyskryminujący. Przekazane przez nie środki przestaną być ewidencjonowane na subkoncie w ZUS, jeżeli nie założą IKE. Należy natomiast przyjąć, że osoby te - podejmując decyzję w 2014 r. - nie mogły przewidzieć, że będzie ona miała wpływ na to, czy ich środki będą dalej ewidencjonowane na subkoncie. Dlatego w tym zakresie proponowane rozwiązanie budzi także zastrzeżenia co do zgodności z zasadą ochrony zaufania do państwa i stanowionego przezeń prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP. Po drugie, kryterium (zob. np. wyrok TK z dnia 18 kwietnia 2019 r., K 14/17) różnicujące faworyzuje osoby, które</p>	Uwagi o charakterze prawno-legislacyjnym do omówienia i wyjaśnienia na etapie Komisji Prawniczej.

dobrowolnie założą IKE i które będą dysponować środkami finansowymi na oszczędzanie za pomocą tego instrumentu. W konsekwencji mniejszym zakresem uprawnień związanych z przekazywaniem obowiązkowej, powszechnej składki na ubezpieczenie społeczne będą dysponować osoby, które: (1) wybrały w 2014 r. uczestnictwo OFE, lecz po wejściu w życie projektowanych przepisów zadeklarowały przekazanie środków na FRD, (2) nie pozostały w 2014 r. w OFE i nie chcą skorzystać z dobrowolnego instrumentu oszczędzania (przykładowo uznają, że w związku z przyjętą polityką inwestycyjną w SFIO oszczędzanie na IKE obarczone jest zbyt dużym ryzykiem inwestycyjnym) oraz - co w szczególności warto podkreślić - osoby, których sytuacja finansowa nie pozwala na odkładanie dodatkowych środków. Zatem, mimo że ta ostanía grupa podmiotów często będzie wymagała wzmocnionej ochrony, w konsekwencji zaproponowanego rozwiązania będzie objęta mniejszą ochroną.

W związku z powyższym, zasadne wydaje się, aby wszyscy ubezpieczeni, bez względu na sytuację majątkową oraz wybór dokonany w 2014 r., mogli na jednakowych zasadach korzystać z ewidencjonowania środków na subkoncie.

2. Art. 49 projektu

Zawarta w art. 49 projektowanej ustawy regulacja przewiduje przekazanie przez specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, powstałe w wyniku przekształcenia OFE, określonych środków na FUS. Środki zostaną przekazane z aktywów posiadanych przez specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, a zatem źródłem finansowania tego transferu będą oszczędności emerytalne gromadzone dotychczas w drugim filarze systemu emerytalnego. Przedmiotowe przekazanie środków przez fundusze określone zostało w uzasadnieniu (str. 4) do projektowanych przepisów mianem „opłaty przekształceniowej”. Projektodawca wskazał jednocześnie, że rozwiązanie to stanowi „substytut podatku dochodowego”, który zostałby pobrany w przypadku wypłaty w ramach świadczeń emerytalnych środków gromadzonych w OFE. Przepisy art. 49 projektu ustawy wprowadzają zatem nową daninę publiczną, uiszczaną ze środków prywatnych (środków specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych), która mimo że trafia do FUS nie powiększy kwoty środków zewidencjonowanych na koncie emerytalnym ubezpieczonego prowadzonym przez ZUS.

Bezpośrednim skutkiem wprowadzenia opłaty przekształceniowej będzie więc zmniejszenie o 15% kapitału zgromadzonego przez ubezpieczonych oszczędzających dotychczas na emeryturę w ramach OFE, którzy nie zdecydowali się na dobrowolne przeniesienie całości tych środków do FRD. Proponowane rozwiązanie budzi wątpliwości w kontekście wywodzonej z art. 2 Konstytucji RP zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Jak wielokrotnie wskazywał TK zasada ta przejawia się „w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, by nie stawało się ono swoistą pułapką dla obywatela i aby mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, iż nie naraża się na prawne skutki, których

	<p>nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, iż jego działania podejmowane pod rządami obowiązującego prawa i wszelkie związane z nimi następstwa będą także i później uznane przez porządek prawny" (wyrok TK z dnia 28 czerwca 2016 r., SK 31/14, OTK-A 2016/51). Istota przedmiotowej zasady konstytucyjnej wiąże się ściśle z bezpieczeństwem prawnym jednostki i wyraża się w zakazie formułowania obietnic bez pokrycia czy nieuzasadnionej konstytucyjnie zmiany „reguły gry”. Proponowane w art. 49 projektu ustawy rozwiązanie może zostać uznane za wprowadzające swoistą zmianę „reguły gry”. Dotychczas bowiem środki w ramach części kapitałowej systemu emerytalnego były gromadzone z przeznaczeniem na współfinansowanie z nich świadczeń emerytalnych dla ubezpieczonych. Gromadzenie tych środków w ramach OFE miało wyrażnie i jednoznacznie zdefiniowany cel. Pobranie przez państwo istotnej części (15%) środków stanowiących oszczędności emerytalne ubezpieczonego, bez jednoczesnego zewidencjonowania ich wartości na koncie emerytalnym w ZUS, stanowi zatem diametralną zmianę przeznaczenia tych środków. Nie zostało wyjaśnione w uzasadnieniu czy zmiana ta jest niekorzystna ekonomicznie dla ubezpieczonego. Faktycznie dochodzi jednak do zmniejszenia oszczędności emerytalnych, których inwestowanie w ramach filaru kapitałowego miało w założeniu służyć wypracowaniu środków zwiększających wysokość indywidualnych świadczeń emerytalnych. Proponowane rozwiązanie stawia w szczególnie niekorzystnej sytuacji członków OFE, którzy w ramach tzw. „okienka transferowego”, na mocy art. 11 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 lipca 2014 r. złożyli oświadczenie o przekazywaniu do otwartego funduszu emerytalnego części składki ubezpieczeniowej, a więc wyrazili wolę kontynuacji ubezpieczenia w ramach drugiego filaru emerytalnego. Decyzja o pozostaniu w OFE wyrażała zamiar pozostawiania i gromadzenia przez te osoby części oszczędności emerytalnych poza systemem obsługiwanym przez ZUS. W świetle przepisów projektowanej ustawy osoby, które w 2014 r. podjęły decyzję o pozostaniu w OFE, aby nadał utrzymać część oszczędności emerytalnych poza pierwszym filarem będą zmuszone „oddać państwu” 15% środków zgromadzonych w OFE. Jest to okoliczność, z której nie zdawały sobie one sprawy i nie mogły przewidzieć podejmując w 2014 r. decyzję o pozostaniu w systemie kapitałowym. Projektodawca daje co prawda tym osobom alternatywę, pozostawiając im możliwość złożenia deklaracji o przeniesieniu środków zgromadzonych na rachunku w OFE do FRD, jednak oznacza to wycofanie części środków z systemu kapitałowego, a więc konieczność zmiany długoterminowej strategii ubezpieczeniowej obranej przez te osoby. Dodatkowo przekazane do FRD środki zostaną zewidencjonowane na „głównym” koncie ubezpieczonego prowadzonym przez ZUS, a nie na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy systemowej. Należy podkreślić, że dla osób, które w ramach „okienka transferowego” w 2014 r.</p>	
--	--	--

	<p>pozostały w OFE, proponowane przez Projektodawcę rozwiązania wydają się prawnie i ekonomicznie niekorzystne bez względu na to czy przeniosą one środki do FRD (wówczas środki te utracą dziedziczny charakter), czy też pozwolą na ich przetransferowanie do IKE (wówczas zgromadzone środki zostaną pomniejszone o wysokość opłaty przekształceniowej). W kontekście prawdopodobnie niekorzystnych prawnie i ekonomicznie następstw wprowadzenia opłaty przekształceniowej. w przypadku wskazanej wyżej grupy ubezpieczonych, którzy zdecydowali się na pozostanie w OFE, wskazać należy, że zgodnie z orzecznictwem TK jednostka musi zawsze liczyć się z tym, że zmiana warunków społecznych lub gospodarczych może wymagać nie tylko zmiany obowiązującego prawa, ale również niezwłocznego wprowadzenia w życie nowych regulacji prawnych. Jednocześnie w wyroku z dnia 6 marca 2019 r. Trybunał wyjaśnił, że „Jednostka nie może racjonalnie oczekiwać, że system prawa pozostanie niezmienny, w tym również, że dotyczące jej zmiany nie będą dla niej niekorzystne. Może natomiast żądać, aby wprowadzenie ewentualnych zmian nie następowało w sposób arbitralny, a więc nie było nieuzasadnione i zaskakujące”. W świetle orzecznictwa TK swoboda regulacyjna ustawodawcy, w tym wynikająca z art. 84 Konstytucji RP autonomia w zakresie prawa daninowego, obejmuje również możliwość wprowadzania w systemie prawnym zmian niekorzystnych dla jednostki. Nie oznacza to jednak pełnej swobody, ani tym bardziej dowolności ustawodawcy w tym zakresie. Wprowadzane zmiany „reguł gry” na niekorzyść jednostki muszą znajdować uzasadnienie w wartościach konstytucyjnie chronionych. W związku z powyższym, dla rzetelnej oceny konstytucyjności rozwiązania polegającego na pobraniu jednorazowej opłaty przekształceniowej niezbędne jest przedstawienie przez Projektodawcę uzasadnienia dla jej wprowadzenia w proponowanym kształcie. Uzasadnienie to powinno odwoływać się do konstytucyjnych wartości i zasad, które miałyby zostać zrealizowane dzięki pobraniu opłaty. Jeżeli za wprowadzeniem proponowanej regulacji przemawia zmiana warunków społecznych lub gospodarczych, należy ją omówić w uzasadnieniu do projektowanych przepisów, wskazując jednocześnie wartości konstytucyjne, które wobec zachodzących przemian wymagają podjęcia interwencji przez ustawodawcę. Konieczne jest przy tym wykazanie, że interwencja ta posiada walor niezbędności, a zatem założone cele nie mogą zostać osiągnięte przy wykorzystaniu rozwiązań prawnych o mniej dotkliwych dla jednostki konsekwencjach. Mając na uwadze powyższe, odnieść się należy do dotychczas przedstawionego uzasadnienia dla wprowadzenia opłaty przekształceniowej. Projektodawca wskazuje, że opłata będzie stanowić substytut dla podatku dochodowego, który zostałby pobrany w przypadku wypłaty emerytury przez ZUS, a który nie zostanie pobrany w przypadku wypłaty środków z IKE. Przedstawione uzasadnienie nie wyjaśnia jednak dlaczego ów „substytut podatku dochodowego” miałby zostać pobrany z góry, a nie w momencie uzyskania dochodu przez ubezpieczonego. W tym zakresie proponowane rozwiązanie</p>	
--	--	--

	<p>odbiega od przyjętych dla podatków dochodowych założeń systemowych.</p> <p>3. Wątpliwości co do zgodności z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP budzą regulacje w zakresie następujących upoważnień ustawowych:</p> <p>1) art. 16 ustawa o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego</p> <p>Przewidziane w projektowanym art. 26f ust. 3 ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, zwanej dalej „ustawą o IKE”, upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia jest nieprecyzyjne. Jako przedmiot normowania wskazano w nim „termin i tryb dokonania zwrotu w przypadkach, o których w ust. 1”. Nie jest jasne o jaki „zwrot” chodziło Projektodawcy, bowiem projektowany przepis art. 26f ust. 1 ustawy o IKE nie reguluje kwestii „zwrotu”, a dotyczy jedynie przekazywania środków zgromadzonych na IKE do budżetu państwa. Upoważnienie ustawowe wymaga w tym zakresie doprecyzowania i uspoźnienia z pozostałymi przepisami. Należy również zauważyć, że projektowany przepis art. 26f ustawy o IKE nie odnosi się do kwestii terminów dokonania przekazania środków. W związku z tym istnieje ryzyko, że przepisy rozporządzenia w sposób niedopuszczalny będą uzupełniać regulację ustawową, a nie ją uszczegóławiać.</p> <p>2) art. 32 ustawa o pracowniczych planach kapitałowych</p> <p>Upoważnienie do wydania rozporządzenia zawarte w projektowanym art. 52 ust. 6 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, zwanej dalej „ustawą o PPK”, ma charakter blankietowy. Proponowana nowelizacja art. 52 ust. 1 ustawy o PPK przewiduje wprowadzenie obowiązku przekazywania organowi nadzoru przez wybrane instytucje finansowe okresowych sprawozdań oraz bieżących informacji o działalności tych instytucji. Jednocześnie jednak nie określono na poziomie ustawowym zakresu i treści tego obowiązku. Z przepisów ustawy nie wynika co powinny zawierać przedmiotowe sprawozdania i informacje, jak często i za jaki okres należy je składać oraz w jakiej formie i w jakim terminie należy to uczynić. Zgodnie natomiast z proponowanym art. 52 ust. 6 ustawy o PPK wszystkie te kwestie powinny zostać unormowane w przepisach rozporządzenia, co będzie stanowiło zaprzeczenie wykonawczego - w stosunku do ustawy - charakteru tego aktu normatywnego. Jednocześnie należy zauważyć, że w przypadku kwartalnej informacji dotyczącej PPK wszystkie kwestie dotyczące treści tej informacji oraz sposobu i terminu jej składania wydają się być unormowane w przepisach nowelizowanego art. 52 ustawy o PPK. Ponownej analizy merytorycznej wymaga przy tym (po uzupełnieniu regulacji materialnych ustawy o PPK o wskazanie okresów sprawozdawczych) ewentualna potrzeba wprowadzenia regulacji przejściowej dotyczącej przekazywania przez wybraną instytucję finansową organowi nadzoru okresowego sprawozdania oraz bieżącej informacji dotyczącej</p>	
--	---	--

jej działalności i sytuacji finansowej po raz pierwszy.

3) art. 33 projektu

Upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia przewidziane w art. 33 ust. 12 projektu nie zawiera wytycznych odnoszących się do szczegółowego terminu, w którym powinny zostać przekazane przez OFE aktywa do FRD, natomiast upoważnienie przewidziane w art. 33 ust. 13 projektu nie zawiera wytycznych odnoszących się do danych, które powinny zostać zawarte w deklaracji o przeniesieniu środków z OFE.

4. Art. 32 ustawa o pracowniczych planach kapitałowych

Projektowany przepis art. 110 ust. 3 ustawy o PPK przewiduje możliwość nałożenia kary pieniężnej w wysokości do 3 mln zł, w przypadku gdy wybrana instytucja finansowa nie wykonuje lub nienależyte wykonuje określone w przepisach prawa obowiązki przekazywania informacji organowi nadzoru. PFR lub uczestnikowi PPK. Należy zauważyć, że przepis ten nakłada na towarzystwo funduszy inwestycyjnych, powszechne towarzystwo emerytalne, pracownicze towarzystwo emerytalne oraz zakład ubezpieczeń sankcję administracyjną za naruszenie, które nie zostało dostatecznie określone w przepisie, tj. za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez wybraną instytucję finansową określonych w przepisach prawa obowiązków przekazywania informacji wskazanym podmiotom. Przepis formułujący sankcję w postaci kary administracyjnej powinien jednoznacznie i konkretnie wskazywać zachowania sankcjonowane i nie może - wobec wskazania tych zachowań przez odesłanie a nie wprost - sankcjonować naruszenia nakazów określonych w innych ustawach (§ 75 ust. 1 w zw. z § 81 a ust. 3 ZTP) - należy zatem ograniczyć jego zakres wyłącznie do obowiązków informacyjnych kształtowanych ustawą o PPK. Należy zauważyć, że przepis został w powyższym zakresie sformułowany na wzór przepisów regulujących instrumenty nadzorcze. Jednakże ratio legis wprowadzania w ustawie o PPK regulacji o takim charakterze jest niezrozumiałe, gdyż kwestie nadzoru nad instytucjami finansowymi, które mogą pełnić funkcję „wybranej instytucji finansowej”, oraz nad działalnością TFI czy PTE w tym zakresie reguluje już art. 51 ustawy o PPK (niezmieniany w przedmiotowym projekcie), który w ust. 3 jednoznacznie odsyła do instrumentów nadzorczych określonych w odrębnych ustawach regulujących ich działalność. Jeżeli niezbędna jest zmiana tych regulacji, to należy dokonać stosownych zmian w tych ustawach (należy jednak zauważyć, że np. art. 228 ustawy o funduszach inwestycyjnych (...) przewiduje znacznie wyższą maksymalną wysokość kar pieniężnych w przypadku naruszenia prawa przez TFI czy fundusz inwestycyjny). Jednocześnie, ww. przepis o karze pieniężnej (administracyjnej) został błędnie umiejscowiony w przepisie karnym art. 110 (wykroczenia) objętym w całości odesłaniem nakazującym orzekanie w trybie i na zasadach Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (art. 111 ustawy o PPK).

	<p>5. Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w uzasadnieniu (str. 2-3), projektowana ustawa zakłada przekształcenie funkcjonujących obecnie OFE w fundusze inwestycyjne prowadzące indywidualne konta emerytalne zasilone aktywami pochodzącymi z OFE. Podstawą funkcjonowania przekształconych OFE będzie znowelizowana ustawa o IKE, przy czym projekt przewiduje zmiany w kilkudziesięciu ustawach bezpośrednio związanych z funkcjonowaniem OFE i z systemem ubezpieczeń społecznych. Zakłada się przekształcenie OFE w specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte (SFIO) w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Wprawdzie z przepisu dostosowującego zawartego w art. 44 ust. 1 pkt 1 projektowanej ustawy wynika, że OFE przekształca się w SFIO z wydzielonymi subfunduszami, o którym mowa w art. 14 ust. 3 pkt 2 oraz w art. 159 ww. ustawy z dnia 27 maja 2004 r., brak jest jednak regulacji materialnoprawnych określających zasady działania „nowotworzonego” SFIO w nowelizowanej ustawie o IKE. Niewystarczające wydaje się bowiem umocowanie nowotworzonego SFIO jedynie w przepisie dostosowującym, do którego następuje wielokrotne odesłanie w merytorycznych przepisach nowelizowanych ustaw (vide art. 4 pkt 11 a ustawy zmienianej w art. 11 projektu czy art. 26b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 16 projektu). Zastosowana konstrukcja może powodować trudności w stosowaniu projektowanych regulacji (w związku z jednorazowym charakterem przepisu dostosowującego), w szczególności nie jest do końca jasne, czy wszystkie zasady funkcjonowania SFIO, w tym np. lokowania środków, a tym samym czy wszystkie przepisy ustawy o IKE dotyczące SFIO będą miały zastosowanie do „nowotworzonego” SFIO.</p> <p>6. Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w uzasadnieniu projektu (str. 34), po rozdziale 3 ustawy o IKE dodaje się nowy rozdział 3a. wprowadzający do tej ustawy przepisy szczególne dotyczące IKE w SFIO utworzonym zgodnie z art. 44 projektowanej ustawy w związku z przeniesieniem środków z OFE. Nowotworzone IKE będzie specyficzną formą IKE, na które zostaną przeniesione środki z OFE. Nie jest jednak do końca jasna relacja pomiędzy projektowanym „IKE, o którym mowa w rozdziale 3a” a obecnie funkcjonującym IKE. W przedłożonym projekcie ustawy (np. w art. 16 pkt 2 lit. a) posłużono się wręcz określeniem „IKE, inne niż IKE, o którym mowa w rozdziale 3a”, co literalnie przesądza o odrębności tych dwóch instytucji. Biorąc przy tym pod uwagę obowiązujące na gruncie ww. ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. definicje (np. definicje IKE czy oszczędzającego) wątpliwości budzi, które przepisy tej ustawy miałyby zastosowanie do nowotworzonego „IKE, o którym mowa w rozdziale 3a” (vide np. art. 8 i art. 9 dotyczące umowy o prowadzenie IKE, art. 15 w zakresie możliwości obciążenia zastawem czy art. 16 odnoszący się do organu nadzoru). Ponadto, wprowadzanie odmiennego od obowiązującego pojęcia IKE może powodować wątpliwości z punktu widzenia systemowego. Tytułem przykładu można podać wprowadzaną w art. 11 pkt 2 lit. b (w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych) definicję IKE rozumianego jako IKE „o którym mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o</p>	
--	---	--

	<p>indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego " (odmienną od definicji IKE obowiązującej na gruncie ustawy o IKE).</p> <p>7. Zgodnie z zaproponowanym w art. 11 pkt 18 projektu brzmieniem art. 63 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych FRD „lokuje swoje środki w celu osiągnięcia wzrostu wartości aktywów w długim okresie, przy zachowaniu bezpieczeństwa zarządzanych środków". W projektowanym art. 65 ww. ustawy ustanowiono jednocześnie otwarty katalog lokat, w których mogą być lokowane środki FRD (w „innych niż określone w pkt 2-5, instrumentach finansowych, o których mowa w art. 93-109 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi - do wysokości 20 % wartości aktywów). Biorąc powyższe pod uwagę, ponownej analizy merytorycznej i wyjaśnienia w uzasadnieniu wymaga kwestia zasadności ustanowienia otwartego katalogu ww. lokat, mając na względzie cel lokowania środków FRD (tj. bezpieczeństwo zarządzanych środków). Analogiczna uwaga dotyczy również art. 65 ust. 2 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przy czym kategorie lokat, w które mogą być lokowane aktywa funduszu inwestycyjnego powinny wynikać bezpośrednio z przepisów rangi ustawowej. a nie ze statutu tego funduszu (co ma miejsce we wskazanym przepisie).</p> <p>8. Art. 11 ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych</p> <p>Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 64 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych środkami FRD zarządza, na podstawie umowy o zarządzanie portfelem, towarzystwo funduszy inwestycyjnych, którego jedynym akcjonariuszem jest PFR S. A. z siedzibą w Warszawie. Mając na względzie powyższe, a także treść obecnie obowiązującego art. 64 ust. 1 ww. ustawy (zgodnie z którym po zgromadzeniu przez FRD środków wyższych niż 250 000 tys. zł zarządzanie środkami FRD może być powierzone uprawnionemu podmiotowi zewnętrznemu na zasadach określonych w ustawie i umowie o zarządzaniu), należy wyjaśnić, czy na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, powierzono podmiotowi zewnętrznemu zarządzanie środkami FRD. W przypadku powierzenia realizacji ww. zadania podmiotowi zewnętrznemu, stosownego wyjaśnienia wymaga, czy do czasu wejścia w życie projektowanej regulacji umowy zawarte z tym podmiotem wygasną (lub czy przewidziano wypłatę odszkodowań związanych z ewentualnym rozwiązaniem takich umów).</p> <p>9. Art. 16 ustawa o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego</p> <p>W art. 16 pkt 6 projektu w dodawanym art. 11a ustawy o IKE wprowadzono katalog kosztów (w tym m.in. prowizji i opłat), które mogą być pokrywane z aktywów subfunduszu emerytalnego i przedemerytalnego (do których nie mają zastosowania ograniczenia dotyczące wysokości wartości aktywów subfunduszu). Koszty te zostały jednak wskazane w sposób generalny i przez to mogą dotyczyć szeroko pojętej działalności np. funduszu inwestycyjnego (vide art. 11 a ust. 3 pkt 6 dotyczący</p>	
--	--	--

	<p>wynagrodzenia depozytariusza funduszu inwestycyjnego) niekoniecznie związanej z działalnością subfunduszy określoną w projektowanej ustawie. Tożsama uwaga dotyczy art. 59 ust. 7 zmienianej w art. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Mając powyższe na względzie, projektowany katalog wymaga stosownego dookreślenia. tym bardziej, że ww. koszty będą uszczuplały środki stanowiące oszczędności emerytalne, zgromadzone na ww. subfunduszach.</p> <p>10. Biorąc pod uwagę brzmienie art. 10 projektu obejmującego nowelizację ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, w której uchylono - z dniem 1 listopada 2019 r. - regulacje dotyczące funkcjonowania otwartych funduszy emerytalnych (OFE), nie jest jasne, dlaczego w materialnych przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadzono odesłania odnoszące się do tych funduszy, np. art. 11 pkt 5 projektu (dotyczący zwrotu nienależnie opłaconej składki odprowadzanej do OFE) czy art. 11 pkt 10 lit. b w zakresie dodawanego w art. 40a przepisu ust. 1a pkt 2 projektu (dotyczący ewidencjonowania na subkoncie informacji o zwaloryzowanej wysokości składek podlegających odprowadzeniu do OFE - opłaconych lub zidentyfikowanych po dniu 20 stycznia 2020 r.). Kwestia ta wymaga stosownej analizy i wyjaśnienia. Dodatkowo, zauważenia wymaga, że pomimo uchylenia z dniem 1 listopada 2019 r. (art. 61 projektu) przepisów stanowiących podstawę funkcjonowania OFE, w przepisach przejściowych i dostosowujących projektowanej ustawy (vide np. art. 44, art. 47 czy art. 48 projektu) uregulowano kwestie związane m.in. z przekształceniem OFE w SFIO z dniem 21 lutego 2020 r. (tj. trzy miesiące po uchyleniu podstawy prawnej działania OFE). Zasadnym wydaje się uspoźnienie ww. terminów.</p> <p>11. Art. 3 oraz art. 12 Karta Nauczyciela oraz ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych</p> <p>W przepisach art. 3 oraz art. 12 pkt 2-5, 9 i 10 projektu (które przyznanie szczególnych uprawnień emerytalnych uzależniają od nieprzystąpienia do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa) proponuje się zmiany, które zgodnie z uzasadnieniem do projektowanej ustawy mają charakter „dostosowujących zmian redakcyjnych”, polegających na zastąpieniu odniesień do OFE odniesieniami do środków zgromadzonych na IKE. Uzasadnienie to wymaga jednak dodatkowych wyjaśnień i ewentualnego rozwinięcia. Wymóg złożenia wniosku o przekazanie do budżetu państwa środków zgromadzonych na rachunku w OFE rzeczywiście zastępuje się wymogiem złożenia wniosku o przekazanie do budżetu odpowiednich środków zgromadzonych na IKE, powstałym w wyniku przekształcenia OFE. Jednocześnie wprowadza się w projektowanych przepisach niewystępujące dotychczas przesłanki: (1) niepozostawania ubezpieczonym w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy o emeryturach kapitałowych (co oznacza nieposiadanie subkonta, o którym mowa</p>	
--	---	--

	<p>w art. 40a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) oraz (2) złożenia wniosku o przekazanie do budżetu państwa środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wymaga wyjaśnienia, czy będą to nowe przesłanki korzystania z określonych preferencyjnych świadczeń emerytalnych oraz jakie są przyczyny i cel wprowadzenia tych przesłanek. W tym kontekście niezbędne wydaje się również omówienie, jak przedmiotowa zmiana wpłynie na uprawnienia emerytalne ubezpieczonych, których dotyczą wyżej wymienione przepisy, a także czy ich sytuacja nie ulegnie pogorszeniu, w tym w obszarze praw nabytych oraz wysokości świadczeń emerytalnych przed i po proponowanej zmianie przepisów.</p> <p>12. Art. 16 ustawa o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego</p> <p>Projektowany przepis art. 26b ust. 4 ustawy o IKE wymaga doprecyzowania w zakresie, w jakim stanowi, że potwierdzenie zawarcia umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE powinno zawierać dane osobowe oszczędzającego. Normatywne znaczenie określenia dane osobowe jest bardzo szerokie i zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) obejmuje wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Z tego też względu niezbędne wydaje się dookreślenie w proponowanym przepisie, jakie konkretnie dane osobowe oszczędzającego powinno zawierać potwierdzenie zawarcia umowy.</p> <p>13. Wątpliwości budzi, w jaki sposób adresat normy (PTE) będzie ustalał w dniu 3 lutego 2020 r. czy zachodzi okoliczność wskazana w art. 42 ust. 1 projektu ustawy, tj. stopa zwrotu jest nie niższa niż stosowny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, w sytuacji, gdy wskaźnik wzrostu cen zostanie ogłoszony po dniu 3 lutego 2020 r. Zgodnie bowiem z art. 42 ust. 3 projektu ustawy wskaźnik ten powinien zostać ogłoszony przez Prezesa GUS do dnia 10 lutego 2020 r. Powyższe wymaga przeanalizowania i ewentualnego skorygowania.</p> <p>14. Art. 2 KPC - przewiduje uchylenie odniesień do otwartych funduszy emerytalnych oraz do emerytur kapitałowych w art. 476 § 3 KPC. Zmiana ta powoduje, jak się wydaje, utratę właściwości sądów ubezpieczeń społecznych w tym zakresie. Należy zauważyć, że w projekcie brak jest przepisów przejściowych regulujących sprawę w toku. Należy też zauważyć, że po wejściu w życie projektowanej ustawy, to jest po dniu 1 listopada 2019 r. a przed dniem 21 lutego 2020 r., kiedy to jej mocą otwarte fundusze emerytalne zostaną przekształcone w specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, mogą być wszczynane postępowania sądowe o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami</p>	
--	--	--

	<p>otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami. W konsekwencji wydaje się celowe zachowanie w tych sprawach właściwości sądów ubezpieczeń społecznych. W związku z istniejącym następstwem prawnym między OFE a SFIO celowe wydaje się uregulowanie także właściwości sądowej w sprawie powództw wniesionych w sprawach OFE po dniu 21 lutego 2020 r.</p> <p>15. Art. 59 projektu</p> <p>W zakresie art. 59 projektu zauważyć należy, że:</p> <ol style="list-style-type: none">1) warunkiem czasowego utrzymania w mocy przepisów wykonawczych jest ich niesprzeczność z nową ustawą - zasadna jest weryfikacja spełnienia tego warunku w odniesieniu do przepisów wykonawczych objętych przepisem art. 59 projektu;2) przepis ten utrzymuje w mocy dotychczasowe akty wykonawcze bezterminowo - rozwiązanie takie wymaga szczególnego uzasadnienia, gdyż utrzymuje w ten sposób na czas nieokreślony sytuację niepełnej spójności systemowej systemu prawa (zasadą jest wyznaczanie takiego okresu vacatio legis ustawy, aby możliwe było wprowadzenie w życie całości nowych regulacji prawnych);3) przepis ten utrzymuje w mocy akt wykonawczy wydany na podstawie niezmienianej projektem ustawy o rachunkowości (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych) - ratio legis tego rozwiązania wymaga szczegółowego wyjaśnienia w uzasadnieniu. <p>16. Należy zauważyć, że obecnie trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do organizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC130), który to projekt uchyla art. 14 ustawy o ofercie publicznej (...) (art. 19 projektu ustawy). Ponownej analizy wymaga zatem sposób nowelizacji wskazanego przepisu.</p> <p>17. Projektowana ustawa wymaga dopracowania pod względem legislacyjno-redakcyjnym. Uwagi w tym zakresie zostaną przekazane po uzgodnieniu merytorycznym projektu.</p>	
--	--	--